

ЛІНГВІСТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНОГО ІНТЕРВ'Ю

І. М. Літвін

Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.

Г.Шевченка

У статті виокремлено лінгвістичні характеристики англomовних текстів-інтерв'ю, розглядаються особливості жанру інтерв'ю, наведено і узагальнено критерії класифікації видів інтерв'ю та запропонована власна класифікація для відбору таких текстів.

Ключові слова: діалогічні єдності інтерв'ю, жанр інтерв'ю, лінгвістичні характеристики англomовного інтерв'ю, структура інтерв'ю.

И. Н. Литвин. Лингвистические характеристики англоязычного интервью. В статье выделены лингвистические характеристики текстов-интервью на английском языке, рассматриваются особенности жанра интервью, приведены и обобщены критерии классификации видов интервью и предложена собственная классификация для отбора таких текстов.

Ключевые слова: диалогические единства интервью, жанр интервью, лингвистические характеристики англоязычного интервью, структура интервью.

I. Litvin. Linguistic Characteristics of an English Interview. The article deals with linguistic characteristics of English interviews. It considers peculiarities of this genre, gives and generalizes criteria for interview classification and offers the author's classification for selecting such texts.

Key words: dialogic units of an interview, an interview genre, linguistic characteristics of an English interview, a structure of an interview.

Проблема навчання іншомовного аудіювання у мовних ВНЗ завжди викликала інтерес науковців. Зокрема, було зроблено низку досліджень стосовно вирішення проблем, пов'язаних з навчанням аудіювання різних типів текстів студентів мовних ВНЗ. Але слід зазначити, що науковці дотримуються різних класифікацій текстів, які пропонуються для навчання аудіювання. Так, Д. М. Шпринберг [20], вивчаючи проблему навчання аудіювання студентів III курсу, звернула увагу на особливості сприйняття англійського літературно-розмовного, публіцистичного і повсякденного мовлення і розробила систему вправ для навчання аудіювання студентів III курсу на матеріалі фабульних текстів літературно-розмовного стилю. До питань навчання аудіювання діалогічного мовлення студентів мовних спеціальностей I-II курсів звернувся Б. І. Ліхобабин [14]. Вчений розробив типологію діалогів для аудіювання, експериментально перевіряв ступінь впливу екстралінгвістичних факторів на аудіювання діалогічного мовлення. І. М. Алексєєва [2] вивчала проблеми, пов'язанні з методикою навчання аудіювання монологічного мовлення суспільно-політичного характеру на просунутому етапі мовного ВНЗ. Науковець проаналізувала особливості, структуру і композицію суспільно - політичних текстів і розробила систему вправ для навчання аудіювання монологічного мовлення суспільно-політичного характеру. Методика навчання студентів III курсу аудіювання німецькомовних радіопередач,

зокрема програми «Останні новини», була предметом дослідження А. С. Зверєвої [В]. А. М. Леус [ІЗ] також звернула увагу на проблему навчання студентів аудіювання німецькомовних радіопередач, але науковець теоретично обґрунтувала і розробила методику навчання сприйняття і розуміння радіомовлення, яка базується на використанні радіожанрів з урахуванням їхніх композиційних, логіко-сміслових і інтенціонально-мовленнєвих особливостей. Крім того, вона виокремила типи й види радіожанрів, які можна використовувати для навчання аудіювання німецькомовного радіомовлення. Д. П. Яремко [2І] виокремив лінгвостилістичні особливості англійськомовних радіотекстів. Н. Ю. Абрамовська [І] обґрунтувала необхідність використання методів і прийомів навчання аудіювання студентів молодших курсів залежно від стилю автентичного аудіотексту і запропонувала методику навчання аудіювання різностильових автентичних текстів, яка враховує основні труднощі аудіювання текстів книжного і розмовного стилів (монологічного і діалогічного мовлення). К. М. Бржозовська [5] розробила методику навчання аудіювання полемічних текстів студентів старших курсів мовного педагогічного ВНЗ. О. О. Сіваченко [І7] вивчає проблему навчання студентів старших курсів аудіювання англійськомовних драматичних творів. Навчання аудіювання франкомовних публіцистичних текстів на основі аудіовізуальних джерел інформації було темою дисертаційного дослідження Н. Ю. Кирилліної [І0]. О. Ю. Бочкарьова [4] виділила й сформулювала жанрові характеристики професійно спрямованих повідомлень (доповідей і лекцій), уточнила критерії їх відбору і розробила методику навчання майбутніх учителів англійської мови професійно спрямованого аудіювання.

Як бачимо, ніхто із згаданих дослідників не займався навчанням студентів аудіювати такий тип тексту, як інтерв'ю, що стоїть на першому місці у типовій Програмі для ІІ курсу [Іб, с.66]. Це і зумовлює актуальність даної проблеми. Оскільки мета нашого дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні, практичній розробці та експериментальній перевірці методики формування у майбутніх учителів англійськомовної компетенції в аудіюванні з використанням ВФГ, а предметом дослідження ми обрали методику формування англійськомовної компетенції в аудіюванні текстів інтерв'ю у майбутніх учителів на ІІ курсі, ми вважаємо необхідним виділити лінгвістичні характеристики цього типу тексту.

Інтерв'ю належить до діалогічного типу дискурсу, який становить собою як сам процес спільної комунікативної діяльності двох або більше індивідів, так і результат цієї діяльності, який включає в себе не лише власне мовленнєвий твір, а також і певний набір екстралінгвістичних ознак, що забезпечують адекватне розуміння повідомлення [12, с.40].

Жанр інтерв'ю належить до журналістського дискурсу і відрізняється своєю структурою, способом організації та соціальним

функціонуванням. З іншого боку, журналістський дискурс містить у собі багато видів дискурсу (юридичний, медичний та ін.). Цей факт підтверджується тим, що засоби масової інформації (ЗМІ) відображають соціальну реальність суспільства в її різноманітності й багатоплановості [9, с.28].

Безперечно, інтерв'ю будується згідно з певними правилами, характерними для цього жанру, хід інтерв'ю зумовлений соціально значущою темою і вибором учасників, але неможливо продумати весь хід інтерв'ю і передбачити усі фактори, які можуть вплинути на процес проведення інтерв'ю. Так, запитання інтерв'юера можуть будуватися згідно з поступовим розвитком певної задалегідь обміркованої схеми або спиратися лише на попередню репліку респондента (так званий «покроковий розвиток інтерв'ю»). У друкованих виданнях передбачено певне редагування висловлювань співрозмовників. В усному інтерв'ю (теле - або радіоінтерв'ю) навіть журналіст, який має перед собою записані питання, навряд може виключити елементи спонтанності та експромту. Тенденція до розширення прямого ефіру, більшої автентичності усних і друкованих інтерв'ю відображається і на структурі текстів інтерв'ю, надаючи їм більш неофіційного характеру [12, с.78-80].

Інтерв'ю вивчається у контексті розмовного мовлення в цілому (Н. Sacks, E Schegloff, G. Jefferson, J. Heritage, Т. Г. Винокур, Е. А. Земская, М. В. Китайгородская, О. Б. Сиротиніна та ін.). Прототипом інтерв'ю є розмовний діалог, і воно успадковує певні його ознаки у дещо зміненому вигляді: зберігає часткову спонтанність, ситуативність, але зазвичай дещо незначну невимушеність, оскільки інтерв'ю - це публічний діалог, що носить офіційний характер.

Найважливішою жанроутворюючою ознакою інтерв'ю є суб'єктивізація розповіді, оскільки в її контексті зовні головною є точка зору не автора, а його співрозмовника. В основі тексту покладено висловлювання співрозмовника - його мовлення, яке відображає особливості мислення мовця. Висловлювання може бути зафіксовано як оперативне відлуння (експрес - інтерв'ю, мікроінтерв'ю), але також може бути і розгорнутим монологом - відповіддю на раніше сформульоване і передане співрозмовнику запитання. Це може бути бесіда-діалог, де обидві сторони виступають рівноправними учасниками, які обговорюють події, що їх хвилюють [9, с.34].

Характеризуючи інтерв'ю як тип тексту, неможливо не торкнутися проблеми класифікації цього типу. В наш час дослідники говорять про різновиди інтерв'ю. У широкому, жанрово - груповому сенсі їх класифікують за методом презентації та структури матеріалу:

- інтерв'ю-монолог (або внутрішній діалог із самим собою) - текст, наприкінці якого підпис автора або не ставиться, або відразу визначається роль журналіста;

- інтерв'ю-діалог - діалог з ролями, фіксованими під час комунікації;
- інтерв'ю-полілог, яке передбачає спілкування одразу багатьох партнерів. Різновидами такого інтерв'ю-полілогу є прес-конференція, брифінг, анкета, ток-шоу, блиц-опитування і різноманітні форми інтерв'ю в Інтернеті [9, с.35].

Є. І. Голанова пропонує таку класифікацію інтерв'ю: інтерв'ю-монолог, інтерв'ю - замальовка, інтерв'ю-погляд. Є також й інша класифікація інтерв'ю: 1) за характером організації інтерв'ю (опитування, анкета, прес-конференція); 2) за типом матеріалу (інформаційні, особистісні); 3) за характером, тематикою бесіди (політика, подія) [6, с.430].

Ще одну класифікацію пропонує М. Галлер. Він виділяє два основні типи інтерв'ю: інтерв'ю-проблема, інтерв'ю-портрет. В основі інтерв'ю-проблеми є подія, пригода, і співрозмовник цікавить нас тому, що він може повідомити додаткову інформацію з цього приводу. В інтерв'ю-портреті співрозмовник сам є темою інтерв'ю [9, с.36].

Набагато складніша класифікація пропонується В. В. Сиченковим [18, с. 112]: 1) інформаційні види інтерв'ю (звіт про зустріч, інтерв'ю-думка, інтерв'ю-анкета, інтерв'ю - репортаж); 2) аналітичні види інтерв'ю (аналітичне, бесіда на тему); 3) художньо-публіцистичні види інтерв'ю (статистичне, інтерв'ю-замальовка, інтерв'ю-портрет).

І. Ю. Капичникова виділяє такі види інтерв'ю: 1) інтерв'ю-портрет (його мета показати особисте життя, звички і дошкульні місця); 2) інтерв'ю-тест (запитання не мають ніякої послідовності, а переходять від предмета до предмета, як у вікторині, мають на меті показати читачам, наскільки знамениті люди компетентні/некомпетентні у питаннях, якими цікавиться молодь); 3) вуличні інтерв'ю (такі інтерв'ю часто доповнюють певне повідомлення про подію, випадок, заходи, у них наводяться висловлювання декількох випадкових перехожих, глядачів і таке інше); 4) інтерв'ю-експертиза (опитування спеціалістів з неясного і/або дискусійного питання) [9, с.37-48].

Текст інтерв'ю спрямований на різні соціальні групи. У журналах і газетах є спеціальні рубрики, які ділять газетні тексти відповідно до їхньої соціальної спрямованості. Наприклад, інтерв'ю політичного або економічного характеру, інформація для молоді, світська хроніка [9, с.60].

М. І. Шостак виділяє такі різновиди «класичного інтерв'ю»: інформативні, де діалог є засобом доступної подачі інформації, а співрозмовник - її джерелом; експертні, де метою є виявити думку співрозмовника, який має суспільно значущий статус, про іншу людину або явище; проблемні, що допомагають розкласти проблему на складові, та інтерв'ю-„знайомства”, до складу яких входять портрет, інтерв'ю-„викриття” (портрет антигероя), „зіркове інтерв'ю” [12, с.109].

Слід зазначити, що цією проблемою здебільшого займаються вчені-лінгвісти (Є. І. Голанова, М. Галлер, В. В. Сиченков, І. Ю. Капичникова, М. І.

Шостак, М. К. Бармакулов, І. П. Лисакова, К. А. Беляєва та інші), які пропонують різноманітні класифікації за різними критеріями. Але найповнішу, на наш погляд, класифікацію інтерв'ю з точки зору навчання майбутніх журналістів наводить вчений-методист Н. В. Кодола [1, с.36-38]. Науковець виділяє такі види інтерв'ю:

- за характером ЗМІ: друковані, радіо, телебачення, інтернет-видання;
- за характером спілкування: безпосереднє спілкування (обличчя до обличчя і через Інтернет), опосередковане спілкування (по телефону);
- за формою організації: прес-конференція, вихід до преси, круглий стіл, за допомогою служб Інтернет, ток-шоу, бесіда;
- за формою реалізації комунікативної мети: монолог, інформаційне опитування, аналітичне опитування, бліц-інтерв'ю, інтерв'ю-замальовка, інтерв'ю - розповідь, анкета;
- за характером питання, що обговорюється: інформаційне, аналітичне, протокольне, інтерв'ю-розслідування, портретне, сатиричне, гумористичне.

Узагальнюючи точки зору різних науковців на класифікацію інтерв'ю, ми зробили спробу визначити спільні для більшості авторів критерії класифікації, а також укласти власну класифікацію інтерв'ю, якої ми будемо дотримуватися, відбираючи інтерв'ю для навчання студентів аудіювання.

Ми бачимо, що види інтерв'ю різноманітні. Але інтерв'ю будь-якого виду є особливим чином прагматично організований тип тексту, який має інформаційно-повідомлюючий і/або проблемний характер, де все підпорядковується двом важливим завданням: виявити точку зору співрозмовника стосовно питання, що обговорюється, а також розповісти про співрозмовника, скласти його психологічний портрет. Тому ми пропонуємо обрати за основні критерії класифікації, по-перше, характер питання, що обговорюється, - інформаційне інтерв'ю, портретне інтерв'ю, проблемне інтерв'ю, і, по-друге, форму комунікації - монолог, діалог, полілог. Крім того, ми вважаємо за необхідне виокремити ще один додатковий критерій - місце проведення інтерв'ю - студійне та нестудійне або вуличне.

Як вже зазначалось, інтерв'ю належить до діалогічного типу дискурсу і являє собою текст, оформлений як спонтанний діалог. Але будучи формально діалогом, інтерв'ю має такі особливості:

- наявність трьох і більше учасників, один з яких завжди пасивний - одержувач інформації;
- одержувач інформації завжди колективний;
- точне розмежування ролей комунікантів;
- запланованість;
- прагнення сформулювати суспільну думку з тієї чи іншої проблеми [9, с.72].

Прагмалінгвістичні дослідження британських радіоінтерв'ю [25], британських

інформаційних телеінтерв'ю [19], лінгвістичний аналіз французьких телеінтерв'ю [10] показали, що всі інтерв'ю зазвичай мають певну схему, в якій є елементи обов'язкового і факультативного характеру. До обов'язкових елементів належать, наприклад, представлення особи, що дає інтерв'ю, запитання до неї та її відповіді. До факультативних елементів належать привітання інтерв'юера і його співрозмовника. В усіх інтерв'ю виокремлюються вступна, основна та заключна частини [19, с.67, 101].

Відповідно до композиційно-структурної форми ми, слідом за Н. Ю.Кирилліною, виділяємо такі елементи структури інтерв'ю:

- початок бесіди - повідомлення журналістом теми розмови, встановлення контакту із співрозмовником.

Наприклад:

Rose Senior is a language teaching expert based in Perth, Australia. She is the author of *The Experience of Language Teaching* (CUP, 2006), which won the Ben Warren International House Trust Prize in 2006 for being the most outstanding work in the field of language teaching education published that year. iT's for Teachers caught up with her for coffee and a chat about what it's like to be a language teacher.

o iT's (Interviewer): Would you like coffee or tea? [23]

- Основна частина - композиційно-організуючий центр бесіди, - інформаційне ядро інтерв'ю, яке містить факти, явища, докази певних положень, їх аналіз, оцінку, характеристику (оформлені різними інтонаційними, лексичними і граматичними засобами мови). У цій частині інтерв'ю мають місце такі типові для діалогу змістові елементи: повторення, підхоплювачі, доповнення, уточнення, пояснення та ін. - при цьому репліки співрозмовника мають розгорнутий характер; крім того (що також характерно для діалогу), в інтерв'ю відсутні довгі паузи - найчастіше вони компенсуються «заповнювачами пауз», що підтримують увагу співрозмовників.

- Висновки/кінцівка - підбиття підсумків бесіди, вираження журналістом вдячності за інтерв'ю, побажання щастя/удачі [10, с.76].

Наприклад:

o iT's (Interviewer): Thanks very much for joining us[23].

Формою мовлення інтерв'ю є переважно діалогічне мовлення, що зумовлено специфікою ситуації спілкування між журналістом і його співрозмовником, тобто особою, що дає інтерв'ю, респондентом. При цьому окремі репліки співрозмовника, як правило, досить поширені висловлювання, що мають характер монологічного мовлення. Діалогічне мовлення в інтерв'ю поєднує елементи літературного і розмовного мовлення, оскільки воно залежить від ступеня спонтанності мовлення, редагування, а також від особи співрозмовника і ситуації спілкування під час проведення інтерв'ю [10, с.75].

Найхарактернішою лінгвістичною особливістю діалогічного мовлення є обмін репліками, які структурно-функціонально, інтонаційно і семантично об'єднанні у діалогічні єдності (ДЄ) і поза контекстом не становлять

незалежних висловлювань. Таким чином, в інтерв'ю-діалозі кожна репліка - речення, або понадфразова єдність (ПФЄ) - є невід'ємною частиною від загального змісту, без якої зміст буде втрачений або не досить зрозумілий.

За характером інформації ДЄ - репліки інтерв'юера і його співрозмовника поділяються на такі види: 1) запитання - відповідь (інформація); 2) запитання - відповідь (підтвердження / заперечення); 3) запитання - контрзапитання; 4) спонукання - реакція; 5) спонукання - запитання; 6) інформація - спонукання; 7) інформація - запитання; 8) інформація - інформація та ін.

Згідно зі спостереженням Н. А. Заїгриної [7, с.7-8] серед різноманітних типів ДЄ в інтерв'ю найпоширенішими є ДЄ «запитання - відповідь», «спонукання - повідомлення» і «повідомлення - повідомлення».

У ДЄ «запитання - відповідь» репліка інтерв'юера являє собою питальне речення. Інколи спостерігається подвоєння питань або поєднання розповідного і питального речень задля більшої виразності думки інтерв'юера. Інформація, яку отримує журналіст, може бути ширше, ніж він очікував, мати додаткову інформацію об'єктивного або суб'єктивного характеру, або ж надавати інформацію без будь-яких додаткових елементів.

Особливість ДЄ «спонукання - повідомлення» полягає в тому, що спонукальні репліки журналіста зазвичай мають форму питального речення, але зі значенням спонукання. Вони є менш категоричною формою спонукання, ніж саме спонукальні речення, які потребують додаткових лексичних засобів для того, щоб пом'якшити категоричність висловлювання. Ці види ДЄ характеризуються різним обсягом реплік, оскільки спонукальна репліка не обмежує ні обсяг, ні характер інформації, про яку запитують, оскільки журналіст не запитує точно конкретної інформації. Респондент надає інформацію об'єктивного, суб'єктивного або змішаного характеру на свій розсуд, і тому його репліка зазвичай довші, ніж репліка журналіста і може містити від 4 до 15 речень.

У ДЄ «повідомлення - повідомлення» репліка журналіста має форму розповідного речення

і не лише імпліцитно запитує інформацію, але й сама є джерелом інформації. Залежно від комунікативної спрямованості репліки журналіста можуть бути: 1) реченнями, які не містять оціночного характеру; 2) реченнями, які висловлюють оцінку предмета мовлення; 3) реченнями, які містять у собі пряме або непряме цитування суджень респондента, що були повідомлені раніше. У цьому типі ДЄ репліка-відповідь розширює інформацію, подану журналістом, і надає інформацію переважно суб'єктивного характеру.

За типом інтеракції репліки журналіста класифікуються таким чином: 1) нормальна трансакція (без бажання поставити партнера у незручне становище) та 2) маніпуляційна трансакція (загнати у глухий кут, спіймати на брехні, показати неспроможність, розкрити низькі мотиви) [3, с.22].

На основі фактуально-часової спрямованості репліки класифікуються на 1) фактуальні дані (минуле); 2) ставлення до подій або осіб (позачасове і теперішнє); 3) наміри (майбутнє). Зазвичай в інтерв'ю знаходять відображення всі три види реплік.

Поміж ДЄ в основній частині інтерв'ю існують два види зв'язку (Н. О. Ананьєва, Н. А. Заїгіна): ланцюговий і променевий зв'язок. При ланцюговому з'єднанні ДЄ репліка журналіста у новій ДЄ витікає із попередньої репліки співрозмовника, продовжуючи тему попередньої ДЄ. При променевому з'єднанні кожна ДЄ тематично і структурно співвідноситься із загальною темою телеінтерв'ю і додає до неї додаткову інформацію. Інколи у телеінтерв'ю можна спостерігати взаємодію ланцюгового і променевого з'єднання ДЄ.

Діалогічне мовлення в інтерв'ю поєднує елементи літературного і розмовного мовлення, оскільки воно залежить від ступеня спонтанності мовлення, редагування, а також від особи співрозмовника та ситуації спілкування під час проведення інтерв'ю.

Мовець контролює логіко-композиційний, синтаксичний і частково лексико - фразеологічний рівні мови, тобто слідкує, щоб його мовлення було зв'язним і логічним, відбирає необхідні слова для відповідного висловлення думки. Фонетичний і морфологічний рівні мови, тобто вимова і граматичні форми, не контролюються, а продукуються автоматично. Тому інтерв'ю не притаманне висока лексична точність, можуть траплятися навіть мовні помилки, довжина речень невелика, складність словосполучень і речень обмежена, відсутні дієприкметникові та дієприслівникові звороти (вони зазвичай замінюються складними реченнями), одне речення часто ділиться на декілька комунікативно самостійних речень, можлива інверсія.

Непідготовлене усне мовлення респондента характеризується спонтанністю. Воно формується поступово, порціями, по мірі осмислення того, що вже сказано, що необхідно сказати далі, що повторити, уточнити, а відтак містить багато пауз. Заповнювачі пауз (mm, er, eta) надають можливість учасникам телеінтерв'ю поміркувати [22,с.47-49].

Інтерв'ю діалогічного характеру являє собою більш-менш короткі і компактні запитання журналіста і довші відповіді респондента, які вміщують нову інформацію. Таким чином, характерною ознакою інтерв'ю є запитання. Інтерв'ю втрачає сенс, перетворюється у послідовність непов'язаних між собою монологів, якщо інтерв'юер не ставить питання, а його співрозмовник не відповідає на них. Від характеру запитань залежить не лише успіх інтерв'ю, а взагалі його проведення. У питаннях відображаються проблемні ситуації. Питальне висловлювання обов'язково орієнтовано на подальшу відповідь, воно завжди спонукає до розгортання контексту. Крім того, запитання самі по собі є носіями певної інформації: вони повідомляють гостю програми про інтерес журналіста до певної теми, а також про наявність знань інтерв'юера

про предмет розмови. Питальне висловлювання - це функціональний ланцюг, який значною мірою визначає реалізацію комунікативної стратегії реагування. На загальні та спеціальні запитання, які починаються зі слів “who, whom, what” і запитують інформацію, надається звичайна відповідь (answer), оскільки такого типу запитання не потребують аргументації. Спеціальні питання, які починаються зі слів “how, why, what for”, передбачають аргументовану відповідь (reply). На риторичне запитання і на запитання-вигук, які не потребують відповіді як такої, можливо очікувати відповідь-зауваження (remark) або відповідь-відбивання (рос. - парирование) (return) [22,с.49].

Крім запитань, які є носіями певної інформації і сприяють розкриттю значення того, про що йдеться, можна назвати й інший спосіб передачі значення у тексті - “тексти у тексті” [15, с.56]: епіграфи, цитати, посилання, перекази-вставлення інших сюжетів, звернення до легенд, розповідей [11, с.60].

Враховуючи вище викладене, ми виділяємо такі особливості лінгвістичного оформлення висловлювань співрозмовників в інтерв'ю:

- використання загальноприйнятих форм привітання, звернення, вдячності, прощання (типу good evening, hallo, goodbye; good luck; welcome; thanks, etc.);

- спеціальні запитання, в тому числі з використанням модальних дієслів в умовному способі;

Наприклад:

o DAMON: What would the message that you would want to carry out of here back to the States or even the message that you would want to get out internationally in terms of what's happening here... the refugee crisis... how serious it is and the consequences that could happen in the future if it's not properly addressed?

o JOLIE: I always hate speculation on the news, so I don't want to be somebody who speculates. Um but I think it's clear, I think, I think you know a displaced unstable population is you know is a very what happens in Iraq, and how Iraq settles in the years to come is going to affect the entire Middle East...[27].

- уточнення інформації;

Наприклад:

o GIBSON: Barack Obama was talking just last week about the fact that he wants to go at the budget line by line, change things. I remember your State of the Union address you said, here's 151 programs we can cut out... o BUSH: Yes.

o GIBSON: ...and we can save \$20 billion. Not one of them got cut out, sir [26].

- аргументування поглядів, точок зору шляхом звертання до авторитетних джерел інформації;

- використання образних висловів - епітетів, метафор і т. ін. (How do English teachers get better at their jobs? Is it just a question of “practice makes _ perfect”? [23]).

- наявність слів і виразів (у тому числі службових слів, часток, вигуків), які забезпечують логічну зв'язність та обґрунтованість суджень, найчастіше у висловлюваннях того, хто дає інтерв'ю (however, otherwise, on one/on the other hand, etc.);

- елементи розмовного мовлення - еліптичність (наявність неповних реплік, наприклад, The Disney cartoon? [24]); , наявність слів-заповнювачів пауз типу well, you know, look here, let me see, mm, err; стягненні форми (I've, he's, what's);

- використання виокремлювальних конструкцій;

- наявність риторичних запитань і повторів [10, с.77];

Наприклад:

o GIBSON: I asked the President a moment ago before you came in the room what people don't know about being President. What don't they know about your role?

o MRS. BUSH: About my role?[26]

- інверсія (However, my research has also shown that highly effective teachers have a higher proportion of classes that function cohesively than do other teachers [23].);

- питання з прямим порядком слів (You know what I like to see again and again?[24]).

Отже, знання лінгвістичних особливостей текстів інтерв'ю дасть змогу нам визначити

критерії відбору ВФГ-інтерв'ю, відібрати аудіо - та відеоінтерв'ю, розробити систему вправ для формування у майбутніх учителів компетенції в аудіюванні на матеріалі англомовних інтерв'ю. Перспективу подальшого дослідження ми вбачаємо у з'ясуванні факторів, що впливають на успіх аудіювання текстів інтерв'ю і створенні на їх основі відповідної підсистеми вправ для формування у майбутніх учителів англомовної компетенції в аудіюванні з використанням теле - та радіоінтерв'ю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамовская Н. Ю. Выявление трудностей при обучении аудированию, обусловленных стилевой принадлежностью звучащих текстов (на материале английского языка для младших курсов языкового вуза) : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения иностранным языкам» / Нина Юрьевна Абрамовская. - М., 2000.

- 15 с.

2. Алексеева И. Н. Обучение аудированию монологической речи общественно-политического характера в языковом вузе (английский язык) : автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. пед. наук: спец.13.00.02. «Методика преподавания иностранных языков» / И. Н. Алексеева. - М.,1976. - 24 с.

3. Беляева Е. А. Диалог аргументативного типа: когнитивные аспекты; структура, семантика, прагматика (на материале русских и английских интервью) : дис. канд. филол. наук: 10.02.20 / Беляева Екатерина Анатольевна. - Тюмень, 2007. - 240 с.

4. Бочкарьова О. Ю. Методика навчання майбутніх учителів англійської мови професійно спрямованого аудіювання: дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Бочкарьова Олена Юріївна. - К.:КНЛУ, 2007. - 180 с.

5. Бржозовская К. М. Методика обучения аудированию полемических текстов студентов старших курсов языкового педагогического вуза : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения иностранным языкам» / Кира Михайловна Бржозовская. - М., 2003. - 17 с.

6. Голанова Е. И. Устный публичный диалог: жанр интервью / Е. И. Голанова // Русский язык конца XX столетия (1985-1995). - М.: Школа «Языки русской культуры», 2000. - 480 с.

7. Заиграва Н. А. Лингвостилистические особенности печатного интервью как типа текста: дисс. ... кандидата филол. наук : 10.02.04 / Заиграва Нина Анатольевна. - М., 1988. - 205 с.

8. Зверева А. С. Обучение аудированию радиопередач на немецком языке студентов III курса языковых факультетов: автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02. «Методика преподавания иностранных языков» / А. С. Зверева. - М.: МГПИ им. В. И. Ленина, 1976. - 24 с.

9. Калининкова ИЮ. Модально-оценочная структура интервью в массово-информационном дискурсе в современном английском языке: дисс. ... кандидата филол. наук: 10.02.04 / Капичникова Инна Юрьевна. - Иркутск, 2003. - 143 с.

10. Кириллина Н. Ю. Обучение аудированию публицистических текстов на основе аудиовизуальных источников информации (языковой вуз, французский язык): дисс. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Кириллина Наталья Юрьевна. - М., 2006. - 163 с.

11. Кодола Н. В. Интервью как жанр публицистики: содержание и методика обучения : дисс. ... кандидата пед. наук: 13.00.02 / Кодола Наталья Валерьевна. - М., 2007. - 240 с.

12. Красноперова Ю. В. Дискурсивные стратегии участников интервью: дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.04 / Красноперова Юлия Валерьевна. - Иркутск, 2005. - 224 с.

13. Леус А. М. Обучение студентов языкового вуза восприятию и пониманию радиоречи (немецкий язык) : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (иностраные языки)» / Алла Михайловна Леус. - Минск, 2003. - 19 с.

14. Лихобабин Б. И. Обучение аудированию диалогической речи на английском языке в языковом вузе : автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.02. «Методика преподавания иностранных языков» / Б. И. Лихобабин. - М.,1975. - 31 с.

15. Лотман Ю. М. Беседы о русской культуре: Быт и традиции русского дворянства (XVIII - начало XIX века) / Лотман Ю. М. - С-Пб.: Искусство, 1994. - 578 с.

16. Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання): [проект / колектив авт.: С. Ю.Ніколаєва, М. І.Соловей (керівники), Ю. В.Головач та ін.] - Вінниця: "Нова Книга", 2001. - 245 с.

17. Сіваченко О. А. Навчання аудіювання англомовних драматичних творів студентів старших курсів мовних спеціальностей / дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.02 / Сіваченко Олена Олександрівна. - К.,2008. - 285 с.

18. Сыченков В. В. Интервью в системе современных публицистических жанров / В. В. Сыченков // Вестн. Моск. Ун-та. Серия 10. Журналистика. - М.: Изд-во МГУ, 2000. - № 2. - с.108-114.

19. Шевчук А. В. Прагмалингвистические особенности построения политического дискурса (сопоставительный анализ британских и русских информационных телеинтервью): дисс. ... кандидата филол. наук: 10.02.20 / Шевчук Александр Владимирович. - Томск, 2004. - 168 с.

20. Шпринберг Д. М. Обучение аудированию на III курсе языкового вуза (на материале английского языка): автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. пед. наук: спец.13.00.02. «Методика преподавания иностранных языков» / Д. М. Шпринберг. - Л.,1973. - 19 с.

21. Яремко Д. П. Лінгвістичні передумови навчання аудіювання радіопередач Бі-Бі-Сі «Новини» / Д. П. Яремко // Методика викладання іноземних мов. Науково-методичний збірник / Міністерство освіти України, Київський державний педагогічний інститут іноземних мов. - К.: «Освіта», 1992. - Вип.20. - С. 79-83.

22. Яшина Н. В. Коммуникативные и интонационные особенности дискурса телеинтервью: дисс. ... кандидата филол. наук : 10.02.04 / Яшина Наталья Владимировна. - М., 2007. - 191 с.

23. Are you experienced? Coffee with Rose M. Senior/ its-teachers online magazine for English Language Teachers. - issue 106. - Режим доступу : www.its-teachers.com

24. Christopher Bollen, Francesco Vezzoli. Roman Polanski. - Режим доступу: <http://www.interviewmagazine.com/film/roman-polanski/>

25. Jucker A. News Interviews /A. Jucker: A Pragmalinguistic Analysis. - Amsterdam: John Benjamins, 1986. - 195 p.

26. Transcript: Charlie Gibson Interviews President Bush - Режим доступу: <http://abcnews.go.com/WN/Politics/Story?id=6356046> - Dec. 1, 2008.

27. Transcript: CNN interviews Angelina Jolie - Режим доступа:
<http://edition.cnn.com/2008/WORLD/meast/02/07/jolie.transcript>